

HÆRDER 008 7440

Dato 2.4.2008

Tidligere dato -

1. IDENTIFIKATION AF STOF/KEMISK PRODUKT OG AF SELSKAB/VIRKSOMHED

- 1.1 Identifikation af artiklen**
- 1.1.1 Handelsnavn**
HÆRDER 008 7440
- 1.1.2 Produkt kode**
008 7440
- 1.2 Brug af substans / præparatet**
- 1.2.1 Anvendelsesområde**
Malerarbejde.
Produkttype: Hærdet.
- 1.3 Identifikation af selskabet/virksomheden**
- 1.3.1 Leverandør**
Tikkurila Coatings A/S
- 1.3.2 Kontaktinformation**
- Post boks**
Post nummer og post kontor
Kastelsvej 5
DK-7000 FREDERICIA
DANMARK
- Telefon**
Telefax
+45 79 223 137
+45 79 223 323
- 1.3.3 Producent / salg i Finland**
Tikkurila Oy
PB 53
FI-01301 VANTAA
FINLAND
Telefon: +358 9 857 71
Telefax: +358 9 8577 6936
- 1.3.4 Ansvarlig for sikkerhedsdatabladet**
Tikkurila Oy, Product Safety, e-mail: productsafety@tikkurila.com
- 1.4 Nødtelefon nr.**
- 1.4.1 Telefon nummer, navn og adresse**
Se oven.

2. FAREIDENTIFIKATION

Brandfarlig.
Sundhedsskadelig, Xn
Farlig ved indånding og ved hudkontakt. Irriterer huden. Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.
Informationer på advarselsetiket findes i punkt 15.1.

3. SAMMENSÆTNING/OPLYSNING OM INDHOLDSSTOFFER

3.1	Farlige komponenter		3.1.2	3.1.3	3.1.4
3.1.1	CAS nummer	EINECS	Stoffets kemiske navn	Koncentration	Klassifikation
	1330-20-7	215-535-7	Xylen	25 - 50 %	Xn; R10-20/21-38
	107-98-2	203-539-1	1-Methoxy-2-propanol	5 - 10 %	-; R10
	111-40-0	203-865-4	Diethylentriamin	1 - 2,5 %	C; R21/22-34-43
	112-24-3	203-950-6	Triethylentetramin	1 - 2,5 %	C; R21-34-43-52/53
	100-41-4	202-849-4	Ethylbenzen	10 - 25 %	F, Xn; R11-20

4. FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

- 4.1 Øvrige råd**
I tvivlstilfælde bør læge kontaktes.

HÆRDER 008 7440

Dato 2.4.2008

Tidligere dato -

- 4.2 Indånding**
Bring personen i frisk luft. Personen holdes under opsyn. Søg eventuelt læge. Om fornødent gives kunstigt åndedræt. Bevidstløse lejres i aflåst sideleje og holdes varme. Tilkald ambulance.
- 4.3 Hudkontakt**
Forurennet tøj fjernes straks, og forurennet hud vaskes grundigt med sæbe og vand. Hudrensemiddel kan anvendes. Brug ikke opløsningsmiddel eller fortynder.
- 4.4 Øjenkontakt**
Skyl straks med vand i mindst 15 minutter. Søg læge ved behov.
- 4.5 Indtagelse**
Fremkald ikke opkastning. Drik vand eller mælk og tillkald ambulance. Hvis der sker opkastning, holdes hovedet lavt, så der ikke kommer maveindhold i lungerne.

5. BRANDBEKÆMPELSE

- 5.1 Passende slukningsmidler**
Brand slukkes med kulsyre, pulver, skum eller vandtåge.
- 5.2 Slukningsmidler, som af sikkerhedsgrunde ikke må anvendes**
Brug ikke vandstråle, da det spreder branden.
- 5.3 Specifikke risici**
Undgå indånding af røggasser. Brug luftforsynet åndedrætsværn (trykluftsmaske) ved brandslukning. Fjern om muligt beholdere eller nedkøl med vand.

6. FORHOLDSREGLER VED UDSLIP

- 6.1 Personlige beskyttelsesmidler**
Fjern om muligt antændelseskilder og sørg for god ventilation. Undgå indånding af dampe og kontakt med hud.
- 6.2 Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af miljøet**
Undgå udledning til kloak eller vandløp. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.
- 6.3 Metoder til oprydning**
Opsaml spild med ubrændbart, absorberende materiale f.eks.sand, jord, granulat og anbring i engangsbeholdere. Rens fortrinsvis med vand og rengøringsmiddel, undgå anvendelse af opløsningsmidler.

7. HÅNDTERING OG OPBEVARING

- 7.1 Håndtering**
Dampene er tungere end luft og spredes langs gulvet. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft. Forebyg dannelsen af brandbare eller eksplosive blandinger. Minimer dampkoncentrationer. Sørg for god ventilation. Produktet må ikke anvendes i nærheden af åben ild eller andre antændelseskilder. Elektriske installationer skal beskyttes, i henhold til Stærkstrømsreglementets bestemmelser. Produktet kan lades elektrostatisk. Anvend altid jordledning ved overførsel fra en beholder til en anden. Ved håndtering af større mængder bør personale bære antistatisk forøj. Ingen gnistdannende værktøjer bør anvendes. Undgå hud og øjenkontakt. Undgå indånding af dampe og sprøjetåge. Rygning, indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler. Personlig beskyttelse: Se punkt 8.
- 7.2 Opbevaring**
Skal opbevares på et tørt, køligt og godt ventileret sted væk fra antændelseskilder og oxiderende stoffer. Hold emballagen tæt lukket og adskilt fra fødevarer. Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for opbevaring af brandfarlige væsker skal følges.

8. EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE BESKYTTELSESMIDLER**8.1 Udsættelses grænseværdier****8.1.1 Grænseværdier**

Xylen	25 ppm (8 h)
Ethylbenzen	25 ppm (8 h)
1-Methoxy-2-propanol	50 ppm (8 h)
Diethylentriamin	1 ppm (8 h)

HÆRDER 008 7440

Dato 2.4.2008

Tidligere dato -

8.1.2 Information på grænseværdier

GV = Grænseværdier for stoffer og materialer 2007, Arbejdstilsynet, Danmark.

8.2 Eksponeringskontrol**8.2.1 Foranstaltninger til kontrol af erhvervsmæssig eksponering**

Sørg for tilstrækkelig effektiv ventilation. Hvis det er muligt, skal det ske ved anvendelse af punktudsug og god generel ventilation. Hvis dette ikke er muligt, bruges luftforsynet åndedrætsværn.

8.2.1.1 Åndedrætsværn

Ved utilstrækkelig ventilation skal benyttes åndedrætsværn med gasfilter, type A (brunt). Ved støvutvikling skal støvmaske med P2 filter benyttes. Brug kombinasjonsfilter A/P2 ved sprøytning.

8.2.1.2 Håndværn

Brug godkendte beskyttelseshandsker af fx nitrilgummi. Beskyttelsescreme kan anvendes for at beskytte huden.

8.2.1.3 Øjenværn

Brug tætsluttende beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm ved risiko for stænk.

8.2.1.4 Hud- og kropsbeskyttelse

Brug passende beskyttelsesdragt.

9. FYSISKE OG KEMISKE EGENSKABER**9.1 Generel information (udseende, lugt)**

Farvet viskos væske, stærk lugt

9.2 Vigtig sundheds- og miljø information**9.2.2 Kogepunkt/område** 137-145 °C *)**9.2.3 Flammepunkt** 25 °C *)**9.2.5 Eksplosionsevne****9.2.5.1 Nedre udsættelsesgrænse** 1 vol-% *)**9.2.5.2 Øvre udsættelsesgrænse** 7 vol-% *)**9.2.7 Damptryk** 0,7 kPa (20 °C) *)**9.2.8 Relativ vægtfylde** 0,91**9.2.9 Opløselighed****9.2.9.1 Vandopløselighed** Uopløselig**9.3 Andre oplysninger**

Rel. fordampningshastighed (BuAc=1) : 0,76 *)

*) = Xylen

10. STABILITET OG REAKTIVITET**10.1 Forhold, der skal undgås**

Produktet er stabilt ved de anbefalede håndterings- og opbevaringsbetingelser (se afsnit 7). Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.

10.2 Materialer, der skal undgås

Hold vekk fra oksidasjonsmidler, sterkt sure og sterkt basiske materialer for å unngå eksoterme reaksjoner.

10.3 Farlige dekomponeringsprodukter Ved udsættelse for høje temperaturer kan der dannes sundhedsskadelige nedbrydningsprodukter som kulmonoxid (CO), kuldioxid (CO₂), røg og kvælstofoxider.**11. TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER****11.1 Akut toksicitet**

Se punkt 11.5.

11.2 Primærirritation

Se punkt 11.5.

11.3 Sensibilisering

Kan udløse allergisk reaktion.

HÆRDER 008 7440

Dato 2.4.2008

Tidligere dato -

11.5 Menneskelig erfaring

- 11.5.1 Indånding: Indånding af dampe eller sprøjtetåge kan forårsage irritation på åndedrætsorganer og luftvejenes slimhinder og mulighed for påvirkning af lever, nyrer og nervesystemet. Symptomer kan være hovedpine, svimmelhed, træthed, muskulær svækkelse, søvnighed, og ved høje koncentrationer bevidstløshed.
- 11.5.2 Hudkontakt: Gentagen eller langvarig kontakt med produktet kan affedte huden og give kontakteksem, som ikke er fremkommet ved en allergisk reaktion. Stænk i øjnene kan give irritation.
- 11.5.3 Øvrige effekter: -

12. MILJØOPLYSNINGER**12.6 Andre negative virkninger**

Der er ingen data tilgængelige på selve produktet. Produktet må ikke udledes i kloak eller vandløb.

13. BORTSKAFFELSE

13.1 Produktrester: Bortskaffes efter kommunens regulativ om farligt affald. Flydende rester af produktet har EAK-kode: 08 01 11. Affaldsgruppe: H. Affaldskort: 3.21.

13.2 Emballageaffald: Tom emballage skal genanvendes eller bortskaffes efter gældende nationale regler.

14. TRANSPORTOPLYSNINGER

14.1	UN Nr.	1263
14.2	Pakningsgruppe	III
14.3	Land transport	
14.3.1	ADR/RID-klasse	3
14.3.3	Rigtig teknisk navn	paint related material
14.4	So transport	
14.4.1	IMDG-klasse	3
14.4.2	Proper shipping name	paint related material
14.4.3	Yderligere information	EmS: F-E,S-E
14.5	Fly transport	
14.5.1	ICAO/IATA-klasse	3
14.5.2	Proper shipping name	paint related material

15. OPLYSNINGER OM REGULERING**15.1 Information på advarselmærkaten****15.1.1 Bogstav kode for advarselssymbol og indikation af fare ved præparation**

Xn Sundhedsskadelig

15.1.2 Navne på ingredienserne på advarselmærkaten

Xylen
Diethylentriamin
Triethylentetramin

15.1.3 R-Sætning(er)

R10 Brandfarlig.
R20/21 Farlig ved indånding og ved hudkontakt.
R38 Irriterer huden.
R43 Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.

15.1.4 S-Sætning(er)

S23 Undgå indånding af dampe/aerosol-tåger.
S24 Undgå kontakt med huden.
S36/37 Brug særligt arbejdstøj og egnede beskyttelseshandsker.
S38 Brug egnet åndedrætsværn, hvis effektiv ventilation ikke er mulig.

15.2 National regulativ information:

MAL-kode 4-3 (1993)

HÆRDER 008 7440

Dato 2.4.2008

Tidligere dato -

16. ANDRE OPLYSNINGER**16.1 Fulde ordlyd af eventuelle Rsætninger angivet under punkt 2 og 3**

R11	Meget brandfarlig.
R20	Farlig ved indånding.
R10	Brandfarlig.
R20/21	Farlig ved indånding og ved hudkontakt.
R38	Irriterer huden.
R43	Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.
R21	Farlig ved hudkontakt.
R21/22	Farlig ved hudkontakt og ved indtagelse.
R34	Ætsningsfare.
R52/53	Skadelig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

16.4 Yderlig information:

Oplysninger i dette sikkerhedsdatablad er baseret på vor nuværende viden og på EU og national lovgivning. Det er altid brugerens ansvar at opfylde kravene fastlagt i national lovgivning. Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad bør opfattes som en beskrivelse af de sikkerhedskrav, der stilles til produktet, og er ingen garanti for produktets egenskaber.

Underskrift

a/akk